

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ОФТАЛМОЛОГИЈА НА ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП

Врз основа на член 132, ст.2 од Законот за високото образование („Сл. весник на Р. Македонија“ бр 35/08, 103/08, 26/09, 83/09, 99/09, 115/10, 17/11, 51/11, 123/12, 15/13 и 24/13), а согласно со член 32, според Правилникот за единствени критериуми и постапка за избор во наставно-научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки на својата 109. седница одржана на 21.1.2014 год. формира Рецензентска комисија за избор на наставник во сите звања за наставно-научната област офталмологија во следниот состав:

- проф. д-р Милица Ивановска, редовен професор, област офталмологија, претседател;
- доц. д-р Каролина Блажевска-Бужаровска, доцент, област офталмологија, член;
- доц. д-р Васо Талески, доцент, област микробиологија со паразитологија, член.

На распишаниот Конкурс за избор на наставник во сите звања за наставно-научната област *офталмологија*, објавен на 25.12.2013 година во дневните весници „Нова Македонија“ и „Коха“, се пријави кандидатката прим. д-р Весна Марковска-Челева, м-р сци. д-р сци., вработена на Клиниката за очни болести при Клинички центар „Мајка Тереза“ во Скопје.

Врз основа на пријавата и разгледување на доставената документација, Рецензентската комисија го доставува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Кандидатката прим. д-р Весна Марковска-Челева е родена на 14 април 1961 година во Скопје. Основно образование завршува во родниот град, каде што го започнува и средното образование, а матурира во Чикаго, Илиноис, САД. Дипломира на Медицинскиот факултет во март 1987 год. со среден успех 8,50. На Клиниката за очни болести се вработува во март 1990 година. Специјалистичкиот испит по офталмологија го положува на 4 мај 1995 година и се стекнува со звање специјалист - офталмолог.

Магистерскиот труд го одбранува во јуни 2004 година и се здобива со звање магистер на медицински науки.

Во април 2008 година се стекнува со звањето примариус.

Докторската дисертација ја одбранува на 29 април 2013 година и се стекнува со звање доктор на медицински науки.

Наставна активност

Во текот на 1995 година е избрана за помлад асистент по предметот Офталмологија, во 1996 година е избрана во звањето асистент и реизбрана во 2000 и 2003 година. Сè до октомври 2006 година, континуирано е вклучена во теоретските и практичните часови на студентите по медицина и стоматологија. При изведувањето на оваа едукативна дејност, солидно стручно и педагошки подготвена се залагала студентите успешно да ја совладаат материјата предвидена со програмата. Од 2012 година е вклучена како коментор и едукатор на специјализанти по офталмологија на Клиниката за очни болести.

Научна активност

Во изминатиот период кандидатката активно учествува во научноистражувачката работа на Клиниката за очни болести. Нејзината научноистражувачка дејност е насочена кон изучувањето и применувањето на различни хируршки техники на надворешното перде и иследување на хистопатолошките и хистохемиските карактеристики на птеригиумот и негова корелација со сувото око.

Магистерскиот труд „Компаративна евалуација на хируршки методи на екцизија на птеригиум“ го одбранува во јуни 2004 година и се здобива со звање магистер на медицински науки.

Докторската дисертација „Евалуација на трансплантационите техники на хируршко лекување на птеригиум и хистоморфолошка проценка на ризик од рецидив“ ја одбранува на 29 април 2013 година и се стекнува со звање доктор на медицински науки.

Стручна активност

На Клиниката за очни болести работи како шеф на Кабинетот за ФФА (Фундус флуоресцинска ангиографија). Од 2005 година е активно вклучена во конзервативниот и хируршки третман на пациентите лекувани во Кабинетот за слабовидост и кривогледство. Од 2008 до 2009 г. е шеф на Одделот за детска офталмологија, а од 1999 до 2003 г. е шеф на Невроофтальмолошкиот оддел. Од 2000 година до денес применува терапевска апликација на ЈАГ- ласер. Активно е вклучена во хирургијата на катаракта, страбизам, капаци, повреди на око и очни аднекси, птеригиум и глауком.

Стручната дејност ја усовершувала во повеќе реномирани центри и тоа:

- 1996 г. - едукативен престој во Клинички центар - Љубљана, Словенија, овозможена преку стипендија доделена од Министерството за наука на Република Словенија;
- 1997 и 1998 г. - едукативен престој во Moorfields - Лондон и Oxford Infirmary - Nuffield, Англија, стипендија доделена од Европското здружение на офталмолози;
- 1996, 1998, 2001 г. - едукативен престој на Универзитетската очна клиника - Белград, Србија, поканета од Здружението на офталмолози на Србија;
- 1998, 2004 г. - едукативен престој во Болницата „Св. Ана“ во Софија и Александрова болница во Софија, Бугарија, покана од Асоцијата на офталмолози во Бугарија и Здружението на офталмолози во Бугарија;
- 2000 г. - едукативен престој во болницата Papageorgiou I Paraniolaou Универзитетската болница во Солун, Грција;
- 2003 г. - едукативен престој во Универзитетската очна клиника - Гисен, Германија, овозможена преку стипендија на Tempus-Phare програмата;
- 2004 г. - едукативен престој во Еразмус универзитетот во Ротердам, Холандија и Torcon Europe Medical-Rotterdam, Холандија, овозможен тренинг од Torcon Europe Medical-Rotterdam;
- 2005 г. - едукативен престој во Универзитетската очна клиника - Гисен, Германија, Универзитетската очна болница во Ротердам, Холандија и Универзитетската очна болница Аурора - Чикаго, САД, овозможено преку стипендија од Tempus-Phare програмата;
- 2006 г. - активно вклучена во едукацијата спроведена од MD.PhD Theodore Otis Paul на Клиниката за очни болести, овозможен преку USAID-Македонија;
- 2010 г. - тренинг WET LAB за заден и преден сегмент, покана од Здружение на офталмохирурзите од Северна Грција и едукативен престој на Универзитетската очна болница, Атина, Грција;
- 2013 г. - едукативен престој во Универзитетската очна болница - Микрохирургија Глаза, Киев, Украина, стипендија од Министерството за здравство на Република Македонија, Скопје.

Член е на повеќе македонски и меѓународни здруженија како: Македонското здружение на лекари, Македонското здружение на офталмолози, Европското здружение за катаракта и рефрактивна хирургија, Балканското здружение на офталмолози, Југоисточното

здружение на офталмолози, член на е-партнерство, САД и рецензент на Македонското списание за медицински науки.

Кандидатката е автор и коавтор на 34 труда кои се презентирани на меѓународни конгреси и симпозиуми во земјава и во странство, а рецензирани во Билтени на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“:

При изборот за помлад асистент по предметот Офталмологија, во Билтенот бр. 645 од 15.9.1995 год. рецензирани се два нејзини труда (1,2)

1. Т. Јосифова, Е. Џајковска, З. Арнаудовски, В. Челева. Ехографска дијагноза на ендокрина орбитопатија. Зборник на трудови, 13. Конгрес на лекарите на Македонија, јуни 1991, Охрид, ст. 86.
2. Т. Поповски, М. Антова Велевска, З. Арнаудовски, В. Челева. Резултати и прогностички фактори кај перфоративните повреди со интраокуларни туѓи тела. Книга на апстракти, 13. Конгрес на офталмолозите на Југославија, сеп. - окт. 1994, Белград, ст. 34.

При изборот за асистент по предметот Офталмологија во Билтенот бр. 675 од 13.1.1997 година, рецензирани се четири труда (3-6)

3. Весна Челева Марковска и сор. Превенција и терапија на амблиопија кај деца до 7-годишна возраст. Секција на офталмолозите, април 1995, Скопје.
4. Саздовска М, Џајковска М, Јорданова Димовска В, Челева В, Ицевска Л. Ретробулбарен неврит-најчеста манифестација на мултипна склероза. Зборник на трудови на Прв конгрес на невролозите на Република Македонија, мај 1995, Охрид, ст. 141.
5. В. Челева, Т. Поповски, М. Антова. Долгогодишни резултати од хируршка терапија на кривогледство. Зборник на трудови на 10. Европски конгрес по офталмологија, јуни 1995, Милано, Италија, ст. 281.
6. Т. Поповски, М. Антова, З. Арнаудовски, В. Челева. Долгогодишни резултати од кератопластика. Книга на апстракти на 10. Европски офталмолошки конгрес, јуни 1995, Милано, Италија, ст. 169.

При реизбор на асистент во Билтенот бр. 756 од 28.4.2000 год. рецензирани се 17 нејзини труда (7-23)

7. М. Антова Велевска, Т. Поповски, В. Челева, З. Арнаудовски. Наше искуство од лекување на хемиски изгореници на око. Книга на апстракти на 10. Европски офталмолошки конгрес, јуни 1995, Милано, Италија, ст. 355.
8. С. Бошњаковска, Б. Поленаковиќ, В. Челева, З. Арнаудовски. Криолобулини кај увеити. Книга на апстракти на 10. Европски офталмолошки конгрес, јуни 1995, Милано, Италија, ст. 263.
9. В. Челева, Т. Поповски. Искуствата од лекувањето на херпетичниот кератит. Зборник на трудови и апстракти од Меѓународниот конгрес - Корнеа, мај 1996, Венеција, Италија, ст. 41.
10. В. Челева Марковска, М. Ивановска, Г. Ивановска. Морбус Бехчет-Адамантиадес (приказ на случај). Зборник на трудови, 1. Конгрес на дерматовенеролозите на Македонија, септември 1996, Охрид, ст. 178.
11. В. Челева Марковска и сор. Синдрома рајтер - приказ на случај. Зборник на трудови, 1. Македонски имунолошки конгрес, октомври 1996, Охрид, ст. 288.
12. В. Челева Марковска, М. Ивановска, Г. Ивановска, З. Арнаудовски. Третман на морбус бехчет – адамантиадес. Зборник на трудови, 1. Македонски имунолошки конгрес, октомври 1996, Охрид, ст. 311.
13. В. Димовска Јорданова, М. Саздовска, В. Николовска, В. Марковска Челева. Пролиферативна дијабетична ретинопатија и асоцијација со HLA - антигени. Зборник за трудови, 1. Македонски имунолошки конгрес, октомври 1996, Охрид, ст. 310.
14. Челева В., Голубовиќ М., Пановски Н., Цековска Ж. Бактериска етиологија и предиспонирачки фактори кај корнеален улкус. Мак. мед. преглед, 1997; 51: (суп.24) : стр. 167.

15. В. Челева, С. Бошњаковска, Е. Џајковска, В. Димовска. Глауком кај пациенти со увеитис. Зборник на апстракти и трудови, XI Конгрес на Европското здружение на офталмолози, јуни 1997, Будимпешта, Унгарија, ст. 1671.
16. В. Челева, С. Бошњаковска, Е. Џајковска, В. Димовска. Контузиони повреди на око и увеити. Зборник на апстракти и трудови, XI Конгрес на Европското здружение на офталмолози, јуни 1997, Будимпешта, Унгарија, ст.1672.
17. В. Челева, А. Брон, М. Антова Велевска. Акантамеба кератитис - приказ на случај. 31. Сеелински офталмолошки конгрес, мај 1998, Халкидики, Грција, ст. 18.
18. Софронијева-Ивановска Г., Ивановска М., Челева В. Вагнер-Стиклерово заболување - приказ на случај. Зборник на трудови на 28. Меѓународен офталмолошки конгрес, јуни 1998, Амстердам, Холандија, ст. 211.
19. В. Челева, М. Ивановска, Т. Јосифовска. Најчестите компликации кај предниот увеит. Зборник на трудови, 12. Конгрес на Европското офталмолошко здружение, јули 1999, Стохолм, Шведска, ст.745
20. Т. Јосифовска, М. Ивановска, К. Блажевска, В. Челева, М. Гавриловска, К. Мартиновска. Да се дренира или не, субретиналната течност при конвенционална хирургија на ретинално одлепување. Зборник на трудови на 12. конгрес на Европското здружение на офталмолози, јули 1999, Стокхолм, Шведска, ст. 112.
21. Челева В., Ивановска М. Увеити кај деца. Зборник на апстракти, 15. Конгрес на лекарите на Македонија, октомври 1999, Охрид, ст. 230.
22. Гошева Е, Челева В. Халазион - честота на јавување, локализација и постоперативни рецидиви (ПОР). Зборник на апстракти, 15. Конгрес на лекарите на Македонија, октомври 1999, Охрид, ст.115.
23. Ивановска М., Јосифова Т., Марковска Челева В. Ризик од постоперативни инфекции (РПОИ) при екстракапуларна екстракција на катаракта. Зборник на апстракти, 15. Конгрес на лекарите на Македонија, октомври 1999, Охрид, ст. 142.

При реизбор на асистент во Билтенот број 835 од 12.9.2003 год. рецензирани се 11 труда (24-34)

24. В. Челева, Т. Јосифовска, С. Бошњаковска. Преден увеитис и воспалителен ревматизам. Зборник на резимеа, Прв семакедонски конгрес на лекарите, стоматолозите и фармацевтите, јуни 2000, Охрид, ст. 151.
25. С. Бошњаковска, В. Челева, М. Бошњаковски. Бинокуларен вид кај хируршки третман на интермитентен дивергентен страбизам. Зборник на резимеа, Прв семакедонски конгрес на лекарите, стоматолозите и фармацевтите, јуни 2000, Охрид, ст. 142.
26. Г. Иванова, В. Томовски, В. Челева. Конгенитална аниридија. Зборник на резимеа, Прв семакедонски конгрес на лекарите, стоматолозите и фармацевтите, јуни 2000, Охрид, ст. 146.
27. В. Челева, С. Бошњаковска, М. Ивановска, Т. Јосифова. Апликација на дорзоламид кај пациенти со увеитис и цистоиден макуларен едем. Зборник на апстракти, VII Бугарски национален офталмолошки конгрес, септември 2000, Софија, Бугарија, ст. 139.
28. Т. Јосифова, М. Ивановска, К. Блажевска, В. Челева. Резултати од ласер терапија кај ретинални венски оклузии. Зборник на апстракти, VII Офталмолошки национален конгрес на Бугарија, септември 2000, Софија, Бугарија, ст. 111.
29. В. Челева, С. Бошњаковска, М. Антова. Селектирани нивоа на интерлеукини во собната водичка и серум кај пациенти при екстракција на катаракта. IV годишен состанок на Здружението на офталмолозите на Бугарија со меѓународно учество, јуни 2001, Боровец, Бугарија, ст. 20.
30. В. Челева, М. Антова, М. Ивановска, С. Бошњаковска. Инерлеукини и катаракта. Зборник на трудови на XIII Конгрес на Европското офталмолошко здружение, јуни 2001, Истанбул, Турција, ст. 297.
31. Т. Јосифовска, М. Ивановска, К. Блажевска, В. Челева. Компарација на резултатите кај пациентите со хороидална неоваскуларизација (ХНВ) кај макуларната дегенерација поврзана со возраст (МДВ) кои се третирани со ласерфотокоагулација или не (ЛФК).

Зборник на трудови на XIII Конгрес на Европското здружение за офталмологија, јуни 2001, Истанбул, Турција, ст.389.

32. В. Челева Марковска, М. Антова, М. Ивановска. Перфоративни повреди здобиени во воени конфликти. Книга на апстракти, Хируршки семинар за повреди здобиени во воени конфликти, Скопје, 2001, ст. 54.
33. В. Челева, З. Арнаудовски, Х. Дума. Комбинирани повреди на око. Книга на апстракти, Хируршки семинар за повреди здобиени во воени конфликти, Скопје, 2001, ст. 55.
34. В. Челева Марковска, М. Антова Велевска, Е. Џајковска. Хируршка терапија на птериgium-честота на рецидиви по лимбална автографт трансплантација и екстирпација без трансплантација. Книга на апстракти, 35 Панелински офталмолошки конгрес, Халкидике, јуни 2002, Грција, ст. 112.

За избор во наставник во сите звања/доцент, кандидатката приложува за рецензија 31 труд:

35. Челева Марковска В, Димитрова Г. Комбинирана терапија на увеит кај Морбус Бехчет со циклоспорин и колцихин. Зборник на резимеа, 1. Македонски офталмолошки конгрес со меѓународно учество, октомври 2003, Охрид, ст. 306.

Авторите во трудот ги иследуваале терапевтските ефекти и несакани дејства на циклоспоринот и колцихин кај осум пациенти со дијагностициран Морбус Бехчет. Иследувана била видната острина и бројот на рецидивантни напади за време на лекување само со циклоспорин или со комбинирана терапија на циклоспорин и колцихин. Најчест несакан ефект од комбинираната терапија била реналната дисфункција и дијареата. Со комбинираната терапија биле успешно превенирани очните напади кај пациентите со морбус бехчет.

36. Челева Марковска В, Антова Велевска М., Ивановска М., Џајковска Е. Хирургија на птериgium-конјунктивална автотрансплантација. Зборник на резимеа, 1. Македонски офталмолошки конгрес со меѓународно учество, октомври 2003, Охрид, ст.09.

Во трудот, авторите детално го опишале хируршкиот метод. Истите постоперативно ги следеле доцните компликации во вид на рецидив, по хируршка екцизија на прогресивни и рецидивантни птеригииуми. Кај прогресивните птеригииуми рецидивот бил забележан кај 9,5%, а кај рецидивантните птеригииуми кај 11% од случаите. Најчесто постоперативниот рецидив бил забележан во шестиот месец. Опишаната хируршка метода претставува метода на избор за превенција на повторно постоперативно рецидивирање по хируршка екцизија на прогресивен и рецидивантен птеригииум.

37. Икономова Л., Челева Марковска В., Шалева С, Газепов С. Етиологија на предни увеити во штиска околија. Зборник на резимеа, 1. Македонски офталмолошки конгрес со меѓународно учество, 2003, Охрид, ст. 305.

Целта на епидемиолошкото иследување во штиската околија била откривање и поставување на етиолошка дијагноза на предните увеити лекувани амбулантно или хоспитално, за период од пет години. Најчест дијагностициран етиолошки ентитет на предните увеити бил факогениот увеит кај 28% и HLA-B27+ увеити кај 28%. Потврдена била етиолошката дијагноза кај 70% од пациентите.

38. В. Челева Марковска, А. Брон. Акантамеба кератитис - приказ на случај. Македонски медицински преглед. No. 3-4, 2003 стр.199-202.

Авторите опишале случај на дијагностициран акантамеба кератитис, кај 22-годишен студент, кој употребувал меки контактни сочива. Пациентот се жалел на прогресивна болка и црвено око и неуспешно бил третиран со локални антибиотици и кортикостероиди, заедно со антивирусни лекови и антихистаминици. По три месеци се пожалил на црвенило и фотофобија и офталмолошки бил дијагностициран корнеален улкус. Паразитолошката дијагноза била потврдена по корнеалниот скампинг засаден на агар и по направената морфолошка дијагноза спрема класификацијата на Pussar и Pons (II група). Со терапија со 0,02 PHMB (polihexamethylen biguanide) по еден месец со постепено понатамошно намалување на дозата воспалението било санирано. За успешно решавање на овој сè почест кератитис неопходна била раната идентификација на паразитот и адекватната, интензивна и долготрајна терапија со 0,02 PHMB.

39. В. Челева Марковска и сор. Компаративна студија за хирургија на птеригум, Бугарско офталмолошко списание, No. 3, 2004 стр. 55-59.

Авторката во трудот ја евалуирала успешноста на две хируршки методи применети при отстранување на птеригиум и тоа, хируршка метода на ексцизија на птеригиум со конјунктивална автографт трансплантација и ексцизија на птеригиум со целосна сутура на конјунктива без трансплантација. Проспективно биле иследувани 75 случаја со примарен птеригиум. Во првата група на пациенти каде што била изведувана хируршката техника на ексцизија на птеригиум со конјунктивална автографт трансплантација биле забележани рецидиви кај 10% од случаите, а кај втората група работена со методата на ексцизија на птеригиум со целосна сутура на конјунктива без трансплантација рецидивите биле забележани кај 40% од случаите. Авторот заклучил дека хируршката техника на ексцизија на птеригиум со примена на автографт трансплантација е ефикасна хируршка метода поради малиот број на рецидиви во првата пост оперативна година.

40. В. Челева Марковска и сор. Современ пристап во дијагностика и лекување на увеити. Семинар на здружение на офталмолози на Македонија, декември 2004, Скопје.

Авторката го опишала системскиот пристап во дијагностиката и лекувањето на увеалните болни, ја истакнала улогата на општата анамнеза и очната историја и статус, го опишала начинот на иследувањето на окото (преден, среден и заден сегмент), физичкиот наод на окото и начинот на понатамошна евалуација на податоците за поставување на дијагноза. Понатаму авторката се задржала на начинот на селектирање на терапијата, општите принципи на лекување, конзервативниот третман на увеитите (кортикостероиди, циклоплегици, нестероидни антиинфламаторни агенси, цитотоксични агенси и циклоспорин) и хируршкиот третман на увеалните болни (катарактата, глаукомот, витреална опацификација и витрит и ретиналното одлепување), како и лекувањето на компликациите на увеитот (глаукомот, хипотонијата и цистоидниот макуларен едем).

41. В. Челева Марковска и сор. Комбинирана терапија во лекување на морбус бехчет. Семинар на здружение на офталмолози на Македонија, декември 2004, Скопје.

Авторката ја истакнала улогата на комбинираната локална и системска терапија во акутната фаза, субакутната фаза, и при ремисија на заболувањето. Детално бил опишан начинот и дозата на одредени агенси кои се користеле при лекувањето на заболувањето (кортикостероиди, резорцин и цитотоксичните агенси, како што се циклофосфамид, хлорамбуцил и циклоспорин А). Истакнато било дека долготрајната терапија со цистостатици неопходно е да се контролира заедно со интернист поради несаканото дејство на овие лекови.

42. К. Х. Васил, Х. Кауфман, В. Челева, Т. Коварч. Виртуелен страбизам: Симулација на 3Д движење на очите за едукациони цели. Бугарско офталмолошко списание, No. 3, 2005 стр.19-21.

Виртуелниот страбизам била програма која ги симулира очните движења при иследување на морталитетот на очните мускули односно движењето на очните булбуси при иследувањата кои се вршат во медицината односно офталмологијата. Вертикалните и хоризонталните агли на кривогледството биле претходно селектирани и студентот изведувал испитување или на монитор или со кликање на маусот. Очните движења имитирале фориа, тропиа или екцес на конвергенција. Виртуелниот страбизам бил програмиран за да помогне во подобрување на офталмолошките вештини со што се подобрува и лекувањето на пациентите, но и намалување на времето на иследување.

43. В. Челева Марковска, М. Ивановска и сор. Третман на слабовидост. Бугарско офталмолошко списание, No.3, 2006 стр.11-15.

Целта на авторите била да се спореди методата на оклузија и третманот со атропин кај средната амблиопија кај деца од 3 до 7-годишна возраст. Во проспективна студија биле вклучени по 30 деца во секоја група и истите биле тествани со Е визус табли. Видната острина на слабовидното око изнесувала $>-0,5$ до $<-0,2$. Причините за слабовидост биле следниве, страбизам кај 38%, анизометропија кај 37% и комбиниран механизам кај 24%. И двата третмана биле успешни при лекувањето на средната амблиопија кај деца од 3 до 7-годишна возраст, иако авторите заклучиле дека затворањето-оклузијата побрзо доведувала до подобра видната острина. Атропинот пак полесно се аплицирал, но побавно

ја подобрувал видната острина иако крајниот резултат бил сличен како и кај оклузијата во однос на подобрување на видната острина.

44. В. Челева Марковска, М. Ивановска, Е. Џајковска и сор. Птеригиум-приказ на случај. Бугарско офталмолошко списание, No. 3, 2006 стр. 22-24.

Прикажан е случај на 65-годишен пациент со билатерален назален и темпорален птеригиум на двете очи. По изведените четири операции на сите четири птеригиуми со методата на лимбална конјунктивална автотрансплантација од горниот и долен темпорален дел од булбарната конјунктива, не се забележани рецидиви. Птеригиумот бил хистопатолошки иследен и дијагностички потврден.

45. В. Челева Марковска, М. Ивановска, Е. Џајковска, В. Јорданова. Диплопија и пореметување на бинокуларниот вид. Зборник на абстракти, X-Собир на Унијата на офталмолозите од Бугарија, јуни 2007, Боровец, Бугарија, стр. 33-34.

Авторите ја иследуваат диплопијата кај амбулантските пациенти кои биле прегледани во Кабинетот за кривогледство и слабовидост, за да ја дефинираат вечната дилема дали диплопијата е знак на невролошко или страболошко нарушување. Иследувани биле пациентите со помош на Хес-Ланкастер, видна острина, моталитет, тестови за иследување на стерео вид, фундус фотографии и биле изведени одредени невролошки истражувања. Прикажани се состојби со невролошки испади што се јавиле секундарно поради страболошки нарушувања и состојби на страбизам што претставувале секундарни испади поради невролошки нарушувања. Од досегашните истражувања на авторите, истите заклучуваат дека диплопијата односно акутното кривогледство најчесто е знак на невролошко заболување.

46. В. Челева Марковска, Г. Иванова, Е. Ѓошева, Б. Татеша и сор. Индикации и техники на прилагодливи шевови во хирургија на кривогледство. Зборник на резимеа, II Македонски конгрес на офталмолозите со меѓународно учество, октомври 2009, Охрид, стр. 41.

Од страна на авторите биле применувани повеќе различни хируршки техники на приспособливи шевови со цел подобрување на крајниот постоперативен резултат во хирургијата на кривогледство, односно за да се постигне избалансирано бинокуларно поврзување со еднократна хируршка интервенција. Прикажани биле хируршките техники кај неколку хируршки решени случаи предоперативно и постоперативно со пачвор техника и техника на приспособливи шевови со употреба на силиконски конец.

47. В. Цветковска Печевска, В. Челева, Л. Лазаревска, С. Доневиќ и сор.

Предиспонирачки фактори за корнеален улкус. Зборник на резимеа, II Македонски конгрес на офталмолозите со меѓународно учество, октомври 2009, Охрид, стр. 213.

Авторите ги иследуваат ризичните фактори за појава на корнеален улкус. Од егзогените фактори, најчеста причина за корнеален улкус била траумата кај 34%, неправилната апликација на контактни леќи кај 10%, дисфункција на очните аднекси кај 27%, постоперативно кај 2%, при системски заболувања кај (14%), при употреба на системска имunosупресивна терапија кај 2% и при неадекватна локална кортикотерапија кај 8%. Најчест бактериолошки причинител бил *Staphylococcus coagulasa* нег. кој микробиолошки бил докажан кај 36% од пациентите.

48. Г. Иванова, С. Блажевска, Е. Даштевска, В. Челева, Д. Ставриќ. Ефекти од рана превенција и детекција на слабовидост во Општина Аеродром-Скопје. Зборник на резимеа, II Македонски конгрес на офталмолозите со меѓународно учество, октомври 2009, Охрид, стр. 603.

Целта на авторите била рано откривање на функционалната амблиопија кај деца од 3 до 5-годишна возраст, кои превентивно биле иследувани во детските градинки на Општина Аеродром, Скопје. Воедно биле прикажани и ефектите од третманот на функционалната амблиопија во раната возраст. Кај 2,5% од испитаните деца била дијагностицирана функционална амблиопија и кај истите била дадена соодветна оптичка корекција и применет бил методот на оклузија на доминантното око во корелација со возраста и видната острина на детето. Превенцијата и раната детекција на слабовидоста бил главен услов за лекување на амблиопијата заедно со комплетен ортооптички и плеоптички третман, како и добра соработка со детето и родителот.

49. В. Челева Марковска, М. Антова Велевска, М. Ивановска, В. Јорданова Димовска и сор. Испитување на солзниот филм кај птериgium и по хируршка екцизија на истиот со примена на слободен конјунктивален автотрансплантат. Зборник на резимеа, II Македонски конгрес на офталмолозите со меѓународно учество, октомври 2009, Охрид, стр. 203.

Иследувани биле 25 пациенти со едностран примарен птериgium, со цел да се иследи солзниот филм пред и по хируршка екцизија на птериgiumот со примена на конјунктивален слободен автотрансплантат од долната темпорална булбарна конјунктива. Со примена на Ширмеровиот тест со и без локален анестетик и тестот за прекршување на солзниот филм, било покажано дека квалитетот и квантитетот на солзниот филм постоперативно бил подобрен, со што се укажало на корелацијата на птериgiumот и сувото око.

50. Г. Иванова, С. Блажевска, Е. Даштевска, С. Бошњаковска, В. Челева, Е. Ѓорѓевска. Превенција и ефекти од раната детекција на функционалната амблиопија. Зборник на резимеа, 33. Средба на Европското здружение на страболози, октомври 2009, Белград, Србија, стр. 30.

Целта на авторите била рано откривање и третман на функционалната амблиопија кај случајно избрани деца од 3 до 5-годишна возраст. Кај 22,5% од испитаните деца била дијагностицирана функционална амблиопија и кај истите била дадена соодветна оптичка корекција и применет бил методот на оклузија на доминантното око. По една година подобрена била видната острина кај 42% од децата и изнесувала 0,7-0,9 к.к., кај 20% видната острина изнесувала 0,4-0,6 к.к. и кај 2% видната острина била 0,1-0,3 к.к. Превенцијата и раната детекција на слабовидоста заедно со ортооптичкиот и плеоптички третман бил услов за лекување на слабовидоста во детската возраст.

51. В. Челева Марковска и сор. Евалуација на солзниот филм кај очи со птериgium и по негова екцизија со употреба на долно лимбален латерален конјунктивален автотрансплантат. Бугарско офталмолошко списание, год. LIV, No. 4, 2010 стр. 24-29.

Целта на авторот во трудот бил да ги докаже евентуалните абнормалности на солзниот филм кај пациенти со едностран птериgium и по негово хируршко отстранување со помош на конјунктивална автотрансплантација од долната лимбална латерална конјунктива. Биле изведени следниве тестови за иследување на солзниот филм и тоа Ширмеровиот тест и тестот на прекратување на солзниот филм предоперативно и постоперативно, по еден месец, но и кај здравото око на истиот пациент. Авторот истакнал дека постоперативното подобрување на состојбата на солзниот филм по екцизија на птериgiumот со методата на лимбална латерална конјунктивална автотрансплантација ја потврдува успешноста на хируршката метода, но и поврзаноста на сувото око и птериgiumот.

52. В. Челева Марковска, Е. Даштевска Ѓошева. Компаративна студија на екцизија на птеригим со конјунктивална автотрансплантација со графт од горна или долна темпорална булбарна конјунктива. Медикус 2011, Vol XV(1); стр. 101-105.

Цел на авторите во овој труд била проценка на успешноста на хируршките техники на екцизија на птериgium со конјунктивална автотрансплантација со графт од горната темпорална булбарна конјунктива (ГТБК) и екцизија на птериgium со конјунктивална автотрансплантација со графт од долната темпорална булбарна конјунктива (ДТБК). Биле иследувани 120 пациенти поделени во две групи по 60 пациенти и секоја група поделена на две подгрупи по 30 пациенти во зависност од проширувањето на птериgiumот на роговицата (гр. 1А- и гр. 2А-до 3мм и гр. 1Б и гр. 2Б-повеќе од 3 мм.). Повторно постоперативно рецидивирање било забележано кај 6,67% од пациентите работени со методата на (ГТБК) и кај 5% од пациентите работени со методата на (ДТБК). Од двете хируршки техники со слична инциденца на повторување, авторите ја истакнале методата на конјунктивална автотрансплантација со графт од долната булбарна конјунктива, бидејќи со оваа хируршка метода се зачувува горната булбарна конјунктива за идни офталмолошки хируршки интервенции.

53. Е. Ѓошева, В. Челева. Конзервативен и хируршки третман на страбизам. Стручен состанок, мај 2011, Скопје.

Авторите детално го опишале конзервативниот начин на лекување на кривогледство при акомодативната есотропија. Истите ги навеле и индикациите за хируршки третман на

страбизам со цел подобрување на очната функција, стереовидот или козметско подобрување. Исто така, авторите истакнале дека избегнувањето на диплопијата во еден или повеќе зони на движење на очното јаболко е една од целите на хирургијата на страбизам. Друга цел на хирургијата на страбизам била исправање на тортиколисот или абнормалната поставеност на главата кои се јавуваат за да се избегне дуплата слика или да се подобри видната функција при нистагмус и при ексцентрична нулта точка. Поради сето ова, хирургијата на страбизмот, како што истакнале авторите, всушност повеќе е реконструктивна отколку естетска хирургија, дури и да не е постигната добра постоперативна фузија.

54. В. Челева, Е. Гошева, Б. Татеши и сор. Лекување на амблиопија. Стручен состанок, мај 2011, Скопје.

Авторите го опишале начинот на лекување на слабовидоста, во зависност од видот на слабовидоста како страбична амблиопија, анизотропска амблиопија, амблиопија поради билатерална висока рефрактивна грешка (исометропија) и депривациона амблиопија. Третманот зависел од причината која довела до слабовидост, поради што било препорачано отстранување на катаракта која е најчеста причина на депривационата амблиопија, корекција на рефракција, оклузија и пенализација кај страбичната, анизотропична или исометропична слабовидост.

55. Кочмановска Петревска С., Спасовска Л., Илиевски Б., Челева Марковска В. Хистохемиска и имунохистохемиска евалуација на примарен и рекурентен птериgium. Зборник на трудови и апстракти, 1. Македонски конгрес за патологија со меѓународно учество, октомври 2011, Охрид, стр. 40

Авторите во трудот, хистохемиски и имунохистохемиски ги анализирале примероците на хируршки ексцидираните примарни стационарни, примарни прогресивни и рецидивантни птеригии. Хистохемиски и имунохемиски биле иследувани и примероци на здрава конјунктива како контролна група. Изведени биле боења со хематоксилин, еозин и Van Giesson Elastica, како и имунохистохемиска анализа со Vimentin, EGF-R, CD34 и CD31 антитела. Целта на ова хистохемиско и имунохистохемиско иследување била разоткривање на патогенезата на птериgiumот, со што поуспешно конзервативно би се третираше истиот, со помалку инвазивна метода од хируршката која досега широко била применувана.

56. В. Челева Марковска, Е. Даштевска Гошева и сор. Птериgium и рефрактивен корнеален астигматизам. Бугарско офталмолошко списание, Софија, год.LV, No. 3, 2011 стр. 29-34.

Целта на авторите во трудот била да ја испитаат асоцијацијата на корнеалниот астигматизам со големината на птериgiumот и да го одредат вистинското време за ексцизија на истиот. Анализирани биле видната острина, корнеалниот астигматизам и рефракцијата на 60 очи од 60 пациенти со примарен птериgium пред и по хируршка ексцизија, поделени во две групи со стационаран и прогресирачки птериgium. Значајно диоптриски повисок астигматизам бил поврзан со прогресивноста на птериgiumот. Постоперативно авторите забележале значајно намалување на астигматизмот и подобрување на видната острина. Поради што, авторите препорачале рана хируршка интервенција, дури и кај птеригии што зафаќаат 1 мм од роговицата, а кај птеригии со повеќе од 3 мм препорачале неопходна хируршка интервенција.

57. Челева Марковска В., Станковиќ Бабиќ Г., Здравковска Јанкуловска М. Компаративна студија на хирургија на птериgium. Прилози, XXXII 2, 2011, стр. 273-287.

Авторите во трудот ги компарирале и евалуирале различните хируршки техники на ексцизија на птериgium, и тоа ексцизија на птериgium со целосна сутура на конјунктива (ПЕКС), ексцизија на птериgium со конјунктивална автографт трансплантација со графт од долната темпорална булбарна конјунктива (ИТБК) и ексцизија на птериgium со графт од горната темпорална булбарна конјунктива (СТБК). 120 пациенти биле поделени во групи по 40 пациенти и кај истите биле изведувани горенаведените хируршки техники. Постоперативни рецидиви биле забележани кај 30% од пациентите оперирани со методата ПЕКС, кај 7,5% од пациентите оперирани со методата на ИТБК и кај 10,2% од пациентите оперирани со методата на СТБК. Рецидивите кои биле забележани кај трансплантационите методи биле по хируршка ексцизија на прогресивни птеригии. Средното време на следење

на хируршките ексцизии на птеригиум изнесувало 15 месеци.

58. Е. Гошева Даштевска, С. Хрисоманова, В. Челева Марковска, Г. Иванова, И. Исмаили, И. Исијановски. Перфорација на очното јаболко по минимална траума кај пациент со Еклерс-Данлосов синдром - приказ на случај. Медикус 2012, Vol.-17(2); стр. 206-209.

Авторите прикажуваат случај на 45-годишна пациентка со ретко генетско нарушување на сврзното ткиво Еклерс-Данлосов синдром (ЕДС). Кај пациентката со ЕДС два пати во текот на една година по лесна незначителна траума настанала перфорација на очното јаболко. Три месеци по повторената перфорација на окото настанало дефинитивно губење на видната функција и последователно суплтизирање на очното јаболко. Авторите истакнале дека не постои специфична терапија за пациентите со Еклерс-Данлосов синдром, поради што истите требало да внимаваат и избегнуваат и минимални трауми кои може да предизвикаат сериозни компликации и последици по органот за вид.

59. В. Челева Марковска, Г. Станковиќ Бабиќ, В. Јорданова, Е. Даштевска, Г. Иванова. Ексизија на повторувачки птеригиум и конјунктивална автотрансплантација со графт од долно темпоралната булбарна конјунктива

Зборник на резимеа, XIII Конгрес на офталмолозите на Србија, октомври 2012, Белград, стр. 31.

Авторите во трудот го евалуирале хируршкиот метод на ексизија на повторувачки птеригиум со примена на конјунктивална автографт трансплантација со графт од долната булбарна конјунктива. Постоперативни рецидиви се јавиле кај 10% од повторувачките птеригиуми кои предоперативно зафаќале повеќе од 3 мм од роговицата. Хируршката метода била изведувана од еден хирург. Модифицираната хируршка метода со графт од долготемпоралната булбарна конјунктива се покажала како ефикасна метода со мал број на рецидиви, која ја зачувува горнотемпоралната булбарна конјунктива за понатамошни хируршки интервенции.

60. Е. Гошевска-Даштевска, В. Челева-Марковска, Г. Иванова, К. Блажевска-Бужаровска, Д. Ставриќ, Б. Велковска. Еклерс-Данлосов синдром -приказ на случај, Зборник на резимеа, XIII Конгрес на офталмолозите на Србија, октомври 2012, Белград, стр.36.

Авторите го прикажале случајот на 46-годишна пациентка со Еклерс-Данлосов синдром, со хиперпластична, тенка и фракилна кожа, со хиперекстензибилни зглобови, без крепитации, сколиоза, сина склера и висока кратковидост на двете очи. Во текот на една година по лесна траума настанала руптура на очниот булбус и последователно губење на видната функција. Авторите истакнале дека нема специфична терапија или третман на Еклерс-Данлосов синдром.

61. Челева-Марковска В., Даштевска Е., Ивановска Г. и сор. Диплопија и нарушување на бинокуларниот вид-невролошки или страболошки знак?

Зборник на резимеа, X Конгрес на офталмолозите на Југоисточна Европа и III Конгрес на офталмолозите на Македонија со меѓународно учество, јуни 2013, Охрид, стр. 85-86.

Целта на авторите била дефинирање на диплопијата како знак на невролошко или страболошко нарушување. Прикажани биле состојби со невролошки испади кои се јавиле секундарно поради страболошки нарушувања (сензорни и моторни нарушувања) и состојби на страбизам што претставувале секундарни испади поради невролошки нарушувања (сензорни и моторни нарушувања). Од досегашните иследувања на авторите, диплопијата односно акутното кривогледство било знак на невролошко заболување.

62. Челева-Марковска В, Даштевска Е, Станковиќ Бабиќ Г, Здравковска М. Како јас работам - компаративна студија на хирургија на птеригиум. Зборник на резимеа, X Конгрес на офталмолозите на Југоисточна Европа и III Конгрес на офталмолозите на Македонија со меѓународно учество, јуни 2013, Охрид, стр. 255.

Авторите во трудот ги компарирале и евалуирале различните хируршки техники на ексизија на птеригиум, и тоа ексизија на птеригиум со целосна сутура на конјунктива (ПЕКС), ексизија на птеригум со конјунктивална трансплантација со графт од долната темпорална булбарна конјунктива (ИТБК) и ексизија на птеригиум со графт од горната темпорална булбарна конјунктива (СТБК). Се покажало дека рецидивите биле најчести во групата без автотрансплантација, поради што истите се препорачуваат за

сигурно и ефикасно решавање на примарен, прогресивен и рецидивантен птеригиум. Модифицираната хируршка метода со графт од долготемпоралната булбарна конјунктива била препорачана, бидејќи горната булбарна конјунктива останува здрава за понатамошни хируршки интервенции, посебно кај глаукоматозни болни.

63. Гошева Даштевска Е., Богданова И., Татешки Б., Челева Марковска В., Г. Ивановска, И. Исмаили, Д. Ставриќ, Исјановски И. Улогата на ехографијата при траума на окоото во детска возраст. Зборник на резимеа, X Конгрес на офталмолозите на Југоисточна Европа и III Конгрес на офталмолозите на Македонија со меѓународно учество, јуни 2013, Охрид, стр.112-113.

Целта на авторите била прикажување на улогата на ехографијата при окуларните трауми во детската возраст. Од вкупниот број на анализирани случаи 37,8% биле со отворени повреди на очниот булбус, а 62,2% со затворени повреди на очниот булбус. Авторите заклучиле дека ехографијата била сигурна, ефикасна и едноставна метода за детектирање и диференцирање на различни повреди на очниот булбус и истата имала значајна улога во проценување и лекување на окуларната траума.

64. Е. Гошевска Даштевска, Р. Исјановска, В. Челева Марковска, Г. Ивановска, И. Исмаили. Епидемиологија на механичка очна траума во детска возраст, Бугарско офталмолошко списание, Софија, год. LVII, No.3, 2013; стр. 14-19.

Авторите во трудот ги анализирале епидемиолошките карактеристики на механичката траума кај децата. Во ретроспективна студија биле опфатени 65 деца до 15-годишна возраст. Најчесто, 10,8% од повредите во примерокот биле дијагностицирани кај 10-годишни деца, но без статистичка сигнификантност во однос на друга возраст. Затворени, тапи повреди на очниот булбус биле дијагностицирани кај 50,8% од случаите, додека 49,2% се отворени или перфоративни повреди. Механичките повреди на очниот булбус биле почести кај машкиот пол, се случувале почесто во домашни услови и почести се тапите повреди се забележани почесто, но не постоела статистичка сигнификантност во однос на перфоративните повреди. Авторите истакнуваат дека поголемиот дел од причините кои довеле до механички трауми може да се превенираат со адекватна супервизија од возрасните и адекватна едукација на родителите и децата, како и со воведување на одредени правни акти.

65. В. Челева Марковска, М. Голубовиќ. Лекување на увеитот во детската возраст. IV Македонски офталмолошки симпозиум за детска офталмологија, ноември 2013, Скопје.

Авторите ги прикажале најчестите увеални ентитети во детската возраст, од групата на предни увеити-јувенилниот ревматиден артритис, среден-парс планит и заден увеитис-токсоплазмоза. Авторите ја истакнале специфичноста на лекувањето на увеитот во детската возраст, задржувајќи се на лекувањето на горенаведените ентитети. Авторите истакнале дека лекувањето на увеитот во детската возраст е со цел да се супримира воспалението и да се превенираат компликациите (катаракта, глауком, цистоиден макуларен едем, ретинално одлепување, појасаста дегенерација и слабовидост). Употребата на орални кортикостероиди и имunosупресивни средства била ограничена само кај случаи кај кои користа е поголема од несаканите дејства од лековите.

ЗАКЛУЧОК И МИСЛЕЊЕ

Врз основа на приложениот материјал, Комисијата констатира дека кандидатката во целост ги исполнува предвидените услови за избор во наставно-научното звање доцент и има особена чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип да ја избере д-р Весна Марковска-Челева во звање доцент во наставното-научната област офталмологија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Милица Ивановска, с.р.
Доц. д-р Каролина Блажевска-Бужаровска, с.р.
Доц. д-р Васо Талески, с.р.

Прилог број 1

Табела за вреднување на активностите на д-р Весна Марковска-Челева

Ред. број	Вид на активност	Број	Поени	Вкупно
	Наставно-образовна дејност			
26	Вежби по офталмологија со студенти од општа медицина и стоматологија (фонд на часови во двата семестра во изборниот период) Асистент: избор во 1996 год. Реизбори во 2000 и 2003 год. (вкупно 9 години)	9	8	9 x 8 Вк = 72
	Вкупно наставно-образовна дејност (НО)			72
	Научноистражувачка дејност (НИ)			
4	Труд со оригинални научни резултати објавен во научно/ стручно списание опфатено во (СЦИ / ЦА / останати) Под комплетни трудови со реден број: x 9 = 57 x 6 = 52, 58 x 3 = 38, 39, 42, 43, 44, 51, 56, 64.	1 2 8	9 6 3	9 12 24
5	Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови на научен собир/конгрес: Усна презентација: во земјава - реден број: 12, 23, 25, 31, 36, 46, 61, 62, 63. во странство – реден број: 2, 5, 6, 17, 20, 27, 28, 29, 34, 45. Постер презентација: во земјава - реден број: 1, 4, 10, 11, 13, 14, 21, 22, 24, 26, 35, 37, 47, 48, 49, 55. во странство – реден број: 7, 8, 9, 15, 16, 18, 19, 30, 50, 59, 60.	9 10 16 11	1,5 2 1 1,5	13,5 20 16 16,5
6	Пленарно предавање на научен собир / семинар: Усни презентации во земјава - ред. број: 32, 33, 40, 41	4	3	12
10	Одбранета докторска теза	1	8	8
11	Одбранет магистерски труд	1	4	4
22	Студиски престој во странство – до три месеци:			8
	Научноистражувачка дејност (НИ)			Вк=143
	Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност (САОР)			
6	Труд објавен во зборник на трудови на стручен собир: Усна презентација: во земјава – реден број: 3, 53, 54, 65.	4	3	12
26	Раководител: Шеф на Невроофталмолошкиот оддел од 1999 до 2003 год. Шеф на Одделот за детска офталмологија од 2008-2009 год. Шеф на Кабинетот за ФФА (фондус флуоресцинска ангиографија)	3	3	9
	Вкупно стручно-апликативна и организациско-развојна дејност (САОР)			21
	Вкупно НО +НИ +САОР (72+ 143+21)			236